

УДК 81.2(2-234+087.6)

Боднар А. М.,

студентка спеціальності «Видавнича справа та редагування»

Видавничо-поліграфічного інституту Національного технічного університету України «КПІ»

МОВА ДИТЯЧИХ ЛІТЕРАТУРНО-ХУДОЖНІХ ВИДАНЬ НИЗЬКОЇ ЦІНОВОЇ КАТЕГОРІЇ (НА ПРИКЛАДІ ПРОДУКЦІЇ ВИДАВНИЦТВ «МАХАОН-УКРАЇНА», «НАВЧАЛЬНА КНИГА — БОГДАН», «АРІЙ»)

У статті проведено аналіз мови сучасних дитячих книжок видавництв «Махаон-Україна», «Навчальна книга – Богдан» та «Арій».

Ключові слова: дитячі видання низької цінової категорії, блок змісту, мовна культура.

Вступ. В усі часи книга була першоджерелом знань, морального розвитку і формування культури людини. Від якості книги, її зовнішнього виконання і тексту залежала духовна спадщина майбутніх поколінь.

Якісної книжки потребують усі, а найбільше — діти. Якщо доросла людина може поставити під сумнів прочитане в книжці, газеті чи журналі, то юний читач здебільшого сприймає на віру друковані тексти. Літературно-художні твори впливають на формування світогляду дошкільняти. Від того, наскільки високою чи, навпаки, низькою є мовна культура конкретного дитячого видання, залежить становлення особистості і суспільства загалом.

Над проблемами культури видання працювали і працюють зарубіжні та вітчизняні науковці. Серед них А. Мільчин, який першим досліджував поняття «культура книги» та «культура видання» [1]. Т. Крайнікова у роботах звернула увагу на складники культури видання, а саме — його «змістову культуру» [3; 4] та «культуру зовнішнього оформлення» [5]. Н. Черниш виокремила інші компоненти — блок змісту, блок оформлення та блок поліграфічного виконання [19]. Е. Огар вивчила проблеми видавничої підготовки дитячих видань [7], а В. Гульчинський досліджував джерела книжкової культури [2]. В. Васильєв зосередився на визначенні поняття «книжкова культура», до складу якої входить також і поняття «культура видання».

Мета дослідження — проаналізувати рівень мовної культури літературно-художніх видань для дітей дошкільного віку в Україні, виявити характерні для них відхилення від мовностилістичних вимог.

Об'єктом дослідження є літературно-художнє видання для дітей дошкільного віку низької цінової категорії (з 10 до 25 грн) сучасних українських видавництв «Махаон — Україна», «Навчальна книга — Богдан» та «Арій».

Перші два видавництва вже давно й стабільно працюють на вітчизняному ринку, натомість «Арій» — відносно молоде підприємство, на ринку книговидання працює десять років. «Махаон — Україна» є філією російського видавництва, «Арій» — столичний книговидавець, а «Навчальна книга — Богдан» — регіональне видавництво, розташоване у місті Тернополі. Вважаємо за доцільне порівняти, чи різняться підходи до мовної культури видання у центральних, регіональних підприємствах і видавництвах-філіях. У роботі проаналізовано дитячі літературно-художнє видання низької цінової категорії, оскільки вони найдоступніші для вітчизняних покупців. Наклади таких видань у середньому значно вищі, ніж дорогих (ювілейних, подарункових, меморіальних) книжок, і їх купують більше (середній тираж — 5 000–10 000 примірників).

Предмет дослідження — сучасна мовна культура літературно-художніх видань для дітей дошкільного віку низької цінової категорії (на прикладі видавництв «Махаон — Україна», «Арій», «Навчальна книга — Богдан»).

Результати. Дослідники по-різному тлумачать внутрішнє наповнення книги як частини культури видання. Наприклад, Т. Крайнікова окреслює *змістову культуру видання* як «рівень досконалості змістової підготовки основного та додаткових текстів у виданні, що виражається в інформаційній насиченості та структурованості матеріалів, ідейно-тематичній вартості видання» [3]. Цей складник культури видання повинен гармонійно поєднуватися з художнім оформленням та загальною поліграфічною культурою книги, жоден з них не можна назвати важливішим за інший.

З попереднім твердженням погоджується дослідниця Н. Черниш, наголошуючи на тому, що *блок змісту* є визначальним складником культури видання, який відповідає контенту книги [19, с. 17].

Т. Крайнікова виділяє два чинники змістової культури видання. Першим з них є *наявність смислової концепції видання*, тобто певного визначеного, неповторного напрямку розвитку його проблеми або теми, який суттєво відрізняє одне видання на тлі інших. Цей смисловий стрижень видання є чи не найвагомішою структурною частиною культури видання загалом. Сюди належать: вид видання; назва видання; слоган; тон; мета; функціональність; система рубрикації; смислові відмінності від видань-конкурентів; мова видання тощо [4].

Другий чинник, за Т. Крайніковою, — *міра і ступінь якості текстового наповнення* видання. Зрозуміло, що видання, текстова частина якого недопрацьована

чи погано опрацьована, не врятує в маркетинговому плані ні чітко визначена й утілена смислова концепція, ані художнє оформлення.

Для аналізу змістової культури видання слід оперувати не лише чинниками, а й критеріями її оцінювання. Т. Крайнікова визначає три такі критерії:

- відповідність смислової концепції видання когнітивним запитам та ментальним особливостям цільової аудиторії;
- відповідність смислової концепції видання загальноприйнятим і професійним морально-етичним нормам;
- конструктивність характеру смислової концепції видання як суб'єкта національного інформаційного простору як чинника громадянської свідомості читача [3].

Погоджуючись із дослідницею, акцентуємо увагу також на основних вимогах до якості текстового наповнення видання для дітей:

- змістовність (показує цінність викладеного матеріалу);
- структурованість (наявність логічної побудови видання, зв'язків між його частинами);
- культура мовлення (не лише як відповідність правописним нормам, а й як міра вираження авторського індивідуального стилю) [3].

Отже, змістова культура книги є поєднанням чітко окресленої смислової концепції видання та якості змісту, тобто текстового наповнення видавничого продукту. За допомогою наведених вище критеріїв оцінюватимемо аналізовані в роботі дитячі книги.

Зрозуміло, якщо йдеться про дитячі видання, а саме художню літературу для першої вікової категорії читачів (дошкільнят), яку ми обрали об'єктом дослідження, то в аналізі її змістової культури слід зважати передовсім на специфіку текстів. Услід за Е. Огар, маємо на увазі відповідну віковим та психічним особливостям читацької аудиторії лексику, яскраву передачу образів, але таку, яка б не травмувала психіки; уникнення деталізації моментів, які негативно зображають дійсність (знову ж таки, аби не залякати дитини). Необхідно враховувати особливості психіки юного читача: він романтично сприймає дійсність, тож, відповідно, і текст, призначений для нього, повинен бути дещо піднесеним — оспівувати світлу дружбу, чесність, щирість, доброту. Утім текст не повинен спотворювати й ідеалізувати дійсність, робити її штучною чи неправдоподібною [7, с. 74–75].

Для аналізу мовної культури ми обрали три видання видавництва «Махаон-Україна» із серії «Жили собі кролики» для дітей дошкільного віку: «Підступна Тортилія», «Тітонька Цинія і страховисько», «Будинок з привидами».

Загалом вона відповідає вимогам сучасного правопису й літературної мови. 3-поміж огрхів у виданні «Підступна Тортилія» виявлено такі:

– небажані початки абзацу із протиставного «але»: «*Але*, розгнівавшись, Ганнібал швидко заспокоївся», «*Але* Ганнібал Пензлик вийшов на ганок, лагідно обіймаючи на плечі обох братів»;

– зайві коми за відсутності уточнювальних обставин: «Черепаха сказала правду: справді, під *дахом*, було видно крихітне віконце» (невдалий повтор спільнокоренових слів *правда* та *справді*, останнє можна було б замінити на *дійсно*);

– тавтологічне вживання займенників в одному реченні: «*А ти*, Сироїжку, покажи мені, що *ти* малював на березі ставка».

У другому виданні «Тігонька Цинія і страховисько» потрібно звернути уваги на такі хиби:

– слово *усмішка* поєднується з епітетом *лукава*, хоча в такому значенні краще вжити *посмішка* [8, с. 348];

– *крілиця* замість *кролиця* (у значенні — самка кроля) [9, с. 365];

звуконаслідувальні вигуки вжито з великої літери після двокрапки.

В останньому аналізованому нами виданні цієї серії («Будинок з привидами») помилок найменше: збіг приголосних («тунель з гострими виступами»), збіг голосних («утікаймо, утікаймо звідси!») та невідокремлення одиничного дієприслівника у випадку, коли він стоїть не безпосередньо після присудка («кроленятка тремтячи вилізли зі свого притулку»). У тексті видання є багато дивних висловів на кшталт «моїй ляльці подобається страхатися», «загрозило клубочився морок», «зненацька... моторошно закричала», «розтиснувши від жаху лапи». З огляду на читацьку аудиторію цього видання, вважаємо такі мовленнєві конструкції недоречними.

Від видавництва «Навчальна книга — Богдан» аналізуватимемо три літературно-художні видання однотипного оформлення для дошкільного віку: «Чому в носорога така шкіра», «Звідки у верблюда горб» та «Чому в Кита така горлянка», автором яких є Редьярд Кіплінг. Усі вони разом дуже нагадують серію, але про це нічого не сказано у вихідних відомостях.

Смислова концепція видань чітко окреслена: книжки призначені для маленьких «чомусиків», оскільки дають, хоч і в казковій формі, відповіді на дитячі запитання. Навіть назви видань починаються з *чому* і *звідки*. У цьому контексті варто згадати й про авторитетність одного з найвідоміших британських письменників кінця XIX — початку XX століття — Редьярда Кіплінга.

У кожному з видань червоною ниткою проходять моральні настанови дітям: заохочення до праці, оспівування кмітливості й винахідливості, засудження ганебних вчинків. Отож, читачі отримують подвійну користь від книжки — пізнавальну й виховну.

У виданнях немає жодних натяків на негативні, страшні сцени, що простежувалося в попередній групі аналізованих книжок видавництва «Махаон —

Україна». Тут читач знайде розповіді про добрі невигадливі пригоди казкових персонажів, і не злякається через невдало дібрані епітети в тексті.

Як бачимо, смислова концепція видання відповідає запитам та особливостям цільової аудиторії, загальноприйнятим морально-етичним нормам, тому книжка добре вплине на формування свідомості дошкільняти.

У першому виданні «Звідки у верблюда горб» у текстовому матеріалі виявлено такі помилки:

- у власній назві вжито множини істот, яку треба вживати як загальну назву (вжито: *всі Тварини, о, Троє*);
- написання з великої та з малої літери однакових неологізмів (як-от *Грб, звір-Грб* та в наступному абзаці *грб*);
- вживання слова *знаходяться* замість *розміщені, розташовані* («вони знаходяться на малюнку внизу») [11, с. 822];
- тавтологія (*дуже хороші і дуже добрі* замість *дуже хороші і добрі*).

У виданні «Чому в Кита така горлянка» допущено такі огріхи:

- вставне слово *нарешті* виділено тільки з одного боку («...гріб обома плавцями та хвостом, як лишень міг, зважаючи на гикавку і, нарешті побачив білі скелі Альбіону»);
- як власну назву вжито слова *Моряк, Кит, Хитриба* тощо, причому кожен із героїв у тексті має своє ім'я (відповідно Посміхунчик (хоча, виходячи із позитивного образу героя, варто було Усміхунчик [20, с. 51–52]), Генрі Альберт Біввенс та Пінгл), тож вважатимемо недоцільним виділяти загальну назву з великої літери;
- вживання неправильних скорочень *ПнШ* і *ЗД* (має бути *пн. ш.* та *зх. д.*) без їх пояснення та розшифрування (мається на увазі північної широти та західної довготи), що обов'язково для видань, не призначених для читання дорослими дітям.

Мовні помилки виявлено й у виданні «Чому в носорога така шкіра» видавництва «Навчальна книга — Богдан»:

- тавтологічне повторення у реченні імені головного героя — *Парса*, яке варто замінити іменником *юнак* чи займенником *він*;
- використання слова *зачуханий*, яке має значення — занехаяний, позбавлений нагляду [12, с. 411], замість дієприкметника *розчуханий* [11, с. 846].

Як бачимо, навіть попри незначний обсяг тексту (кожне видання має 16 сторінок, більшу частину яких займають ілюстрації), у дитячих виданнях усе-таки допускають помилки. Це негативна тенденція у мовній культурі видань для дітей дошкільного віку.

Варто сказати, що взяті до розгляду книжки видавництва «Навчальна книга — Богдан» мають загалом вищу, хоча й не взірцеву, мовну культуру, ніж аналізована

продукція видавництва «Махаон — Україна». Це свідчить про те, що доволі авторитетні видавництва псують репутацію рівнем редакторського опрацювання текстів видань низької цінової категорії.

Для аналізу мовної культури продукції видавництва «Арій» обрано серію «Країна казок», а саме — видання «Кресало» (за казкою Г. Х. Андерсена), «Бременські музиканти» (за казкою братів Грімм) та «Сіндбад-мореплавець» (за мотивами арабської казки).

Окреслимо особливості смислової концепції цієї серії. Це — видання усім відомих, так званих класичних казок (їх видання не потребує витрат на гонорари), які має знати кожна сучасна дитина. Ці книжки можна віднести до так званого економ-класу. Такі тексти видавалися й перевидавалися безліч разів, оскільки відомі й улюблені всіма казки входять до переліку безпрограшних видань. І хоча видавці більшість видань намагаються оформити казки якнайощатніше, серія «Країна казок», навпаки, дивує простою лексикою і примітивним, як на сучасну дитину, оформленням. Попри це, такі книжки завжди знайдуть свого покупця, оскільки далеко не кожен українець в умовах кризи може дозволити собі витратити 100 гривень та більше на купівлю якісної дитячої книжки.

На відміну від аналізованих вище видань, ці книжки не мають ніяких нот моралізаторства чи дидактики стосовно дітей. Це просто розважальні казкові розповіді, які підійдуть радше для прочитання перед сном, аніж для виховання. Безперечно, такі видання також мають право на життя — хоча б як такі, що служать альтернативою цифровому дозвіллю.

«Дитячий твір повинен збуджувати в дитині насамперед емоції радості й оптимізму» — стверджує Е. Огар [7, с. 72]. Аналізовані казки повністю відповідають цьому твердженню. А також твердженню науковиці про те, що дитячий світогляд — це специфічне романтичне сприйняття реальності. Отже, смислова концепція видання відповідає запитам покупців-батьків і придатна для дитячої аудиторії, не суперечить загальноприйнятим морально-етичним нормам, покликана не стільки виховувати чи формувати свідомість, скільки розважати дітей.

Першим проаналізуймо «Кресало». У ньому виявлено такі огріхи:

- тавтологічне вживання займенників і прикметників у сусідніх реченнях: «...адже тепер він був багатим! Він купив собі нові чоботи і *багате* вбрання»;
- помилкове вживання прийменника у замість *до* (посадили у в'язницю замість *до* в'язниці).

Лексика видання не насичена епітетами, не відображає багатство української мови, на противагу аналізованим вище книгам. Це — великий недолік тексту, оскільки навряд чи дитяче мовлення хоч трохи збагатиться завдяки читанню казки «Кресало».

Наступне видання серії — «Бременські музиканти». Доречнішим, на наш погляд, було б запропонувати назву «Бременські музики». Окрім цього, зауважимо на таких огріхах:

- тавтологія у вживанні іменників, прислівників як тенденція;
- як і в попередньому виданні, є прийменники *в* замість *до* на позначення напрямку (*в Бремен* замість *до Бремена*), а також *в*, коли потрібно *на* (стрибнув йому *в* обличчя замість *на* обличчя);
- вжито наближений до російського звуконаслідувальний вигук *ку-ка-рі-ку* замість *ку-ку-рі-ку*;
- вживання пароніма *страшно* замість *страшенно*: «Почувши жахливий крик, розбійники *страшно* перелякалися і кинулися до лісу».

Очевидно, що і в цьому виданні трапляються помилки. Перейдімо до останнього аналізованого видання «Сіндбад-мореплавець». Тут огріхів більше, ніж у двох попередніх виданнях цієї серії:

- тавтологія — іменників, прийменників, прислівників, дієслів, прикметників, часто навіть в одному, не лише у сусідніх реченнях;
- прийменник *по* на позначення місця або часу дії (*по хвилях, по морю*), який краще замінити вживанням орудного відмінка без прийменника — хвилями, морем [13, с. 421];
- прислівник *чимдалі* у значенні *подалі* (перший означає *через певні проміжки часу, з бігом часу; далі* [14, с. 323]);
- прислівник *з усіх ніг* замість *щодоуху, з усієї сили* [15, с. 128];
- нелогічна побудова речення з дієприслівниковим зворотом (*опинившись у кам'яній печері під землею, горе і відчай охопили Сіндбада*), коли дія, виражена дієприслівником, стосується іншого суб'єкта;
- прийменник *в* замість *до* на позначення напрямку;
- прикметник *дивний* не значенні «який викликає подив, незрозумілий» (у словосполученні «дивні пригоди»), хоча такому значенні слід уживати прикметник *дивовижний, надзвичайний* [15, с. 273]

Схоже, що над цим текстом редактори працювали недбало. Прикро, що через такі спотворені російськомовним впливом тексти юний читач пізнаватиме світ викривлено. Дочірні підрозділи російських видавництв або ті, що існують в Україні завдяки російському обіговому капіталові, витворюють видавничу політику зросійщення масової літератури для дітей дошкільного віку. Її можна вважати взірцем антикультурного впливу, що є частиною давньої агресивної політики Росії — РФ щодо всього українського.

Висновки. Проаналізувавши рівень мовної культури літературно-художніх видань низької цінової категорії для дітей дошкільного віку, ми повинні сказати, що її рівень загалом низький. Наклад таких книжок становить понад

3000 примірників, в окремих випадках — навіть 10000, що для сучасного книговидавничого ринку є досить високим показником. Це означає, що більшість книжок для дітей якраз і є такими: доступні фінансово, «економні», але виконані без належної редакторської підготовки, аж до того, що відверто не літературної якості. Заощаджують у таких виданнях переважно не на зовнішньому оформленні, а на якості підготовки тексту. А це важливіше для розвитку дитини, ніж повноколірна ілюстрація. Вважаємо таку тенденцію вкрай негативною, в низці випадків — навіть патогенною (зумисне розмивання норм української мови у видавничих франшизах з російським капіталом).

Дев'ять проаналізованих нами книг мають низький рівень мовної культури видання. Тексти казок опрацьовані неякісно, наче поспіхом, аби з рук. Очевидно, що видавництва грубо порушують вимоги не тільки сучасних стандартів, а й усталені норми книговидання загалом. Така тенденція, зрозуміло, є надзвичайно негативна; передусім потрібно зважати на читацьку аудиторію видання і особливо дбати про якість тієї продукції, яка призначена дітям. Адже низька культура видання формує низьку культуру соціуму — а випадково чи зумисно це робиться, є предметом додаткових студій.

Література:

1. *Мильчин А. Э.* Издательский словарь-справочник. — Вставити відомості про відповідальність 2-е изд., испр. и доп. — М. : ОЛМА-Пресс, 2003. — 560 с.
2. *Гульчинский В.* Книжная культура и ее источники / В. И. Гульчинский // Шестая всесоюзная научная конференция по проблемам книговедения : тез. докл. — М., 1988. — С. 11–13.
3. *Крайнікова Т. С.* Змістова культура видання: суть, чинники та критерії оцінювання / Т. С. Крайнікова // Наукові записки Ін-ту журналістики. — Київ, 2011. — Т. 44. — С. 133–137.
4. *Крайнікова Т. С.* Смысловая концепция издания: попытка терминологизации понятия / Т. С. Крайнікова // Наукові записки Ін-ту журналістики. — Київ, 2009. — Т. 34. — С. 20–24.
5. *Крайнікова Т. С.* Культура дизайну видання: суть, чинники та критерії оцінювання / Тетяна Степанівна Крайнікова // Наукові записки Ін-ту журналістики. — Київ, 2011. — Т. 44. — С. 44–48.
6. *Чихольд Ян.* Облик книги / Я. Чихольд. — М. : Книга, 1980. — 242 с.
7. *Огар Е. И.* Дитяча книга: проблеми видавничої підготовки / Е. І. Огар. — Львів : Аз-Арт, 2002. — 160 с.
8. *Словник української мови* : [в 11 т.] / АН УРСР, Ін-т мовознавства ім. О. О. Потебні ; [ред. кол. : І. К. Білодід (гол.), А. А. Бурячок]. — Київ : Наукова думка, 1970–1980. — Т. 7 : Поїхати–Приробляти. — 1976. — 723 с.
9. *Словник української мови* : [в 11 т.] / АН УРСР, Ін-т мовознавства ім. О. О. Потебні ; [ред. кол. : І. К. Білодід (гол.), А. А. Бурячок]. — Київ : Наукова думка. — Т. 4 : І — М / [ред. тому : А. А. Бурячок, П. П. Доценко]. — 1973. — 840 с.

10. *Словник української мови* : [в 11 т.] / АН УРСР, Ін-т мовознавства ім. О. О. Потебні ; [ред. кол. : І. К. Білодід (гол.), А. А. Бурячок, Г. М. Гнатюк та ін.]. — Київ : Наукова думка. — Т. 1 : А–В / [ред. тому : П. Й. Горещький, А. А. Бурячок, Г. М. Гнатюк та ін.]. — 1970. — 799 с.

11. *Словник української мови* : [в 11 т.] / АН УРСР, Ін-т мовознавства ; [ред. кол. : І. К. Білодід (гол.), А. А. Бурячок, В. О. Винник та ін.]. — Київ : Наукова думка. — Т. 8 : Природа — Рягливий / [ред. тому : В. О. Винник, В. В. Жайворонок, Л. О. Родніна та ін.]. — 1977. — 927 с.

12. *Словник української мови* : [в 11 т.] / АН УРСР, Ін-т мовознавства ім. О. О. Потебні ; [ред. кол. : І. К. Білодід (гол.), А. А. Бурячок, В. О. Винник та ін.]. — Київ : Наукова думка. — Т. 3 : З / [ред. тому : Г. М. Гнатюк, Т. К. Черторизька]. — 1972. — 744 с.

13. *Ющук І. П.* Українська мова / І. П. Ющук. — Київ : Либідь, 2004. — 640 с.

14. *Словник української мови* : [в 11 т.] / АН УРСР, Ін-т мовознавства ім. О. О. Потебні ; [ред. кол. : І. К. Білодід (гол.), А. А. Бурячок, В. О. Винник та ін.]. — Київ : Наукова думка. — Т. 11 : Х — Ь / [ред. тому с. І. Головащук]. — 1980. — 699 с.

15. *Волошак М.* Неправильно-правильно : довідник з українського слововживання / за матеріалами засобів масової інформації / М. Волошак. — 2-ге, доп. вид. — Київ : Вид. центр «Просвіта», 2003. — 160 с.

16. *Словник української мови* : [в 11 т.] / АН УРСР, Ін-т мовознавства ім. О. О. Потебні ; [ред. кол. : І. К. Білодід (гол.), А. А. Бурячок, Г. М. Гнатюк та ін.]. — Київ : Наукова думка. — Т. 2 : Г — Ж / [ред. тому : П. П. Доценко, Л. А. Юрчук]. — 1971. — 550 с.

17. *Ермолаєва М. А.* Отражение результатов научных исследований в сфере книжной культуры в сборнике «книга. Исследования и материалы»: современные тенденции и перспективы развития / М. А. Ермолаєва ; НАН України. — [Електронний ресурс]. — Режим доступу до ресурсу: http://www1.nas.gov.ua/publications/books/serii/academy/1102010/Documents/2013_8/125_NU-8-Ermolaeva.pdf.

18. *Васильєв В. І.* К постановке вопроса об определении понятия «книжная культура» / В. И. Васильев. — [Електронний ресурс]. — Режим доступу до ресурсу: http://www.naukaran.ru/sb/2002_3/03.shtml

19. *Черниш Н.* Основи культури видання: навч.-метод. посіб. / Н. Черниш. — Львів : Українська академія друкарства, 2013. — 144 с.

20. *Черниш Н.* Фаховий рівень підготовки видань художньої літератури недержавними видавництвами України / Н. Черниш // Квалілогія книги : зб. наук. пр. — Львів : Вид-во Нац. ун-ту «Львівська політехніка», 2000. — Вип. 3. — с. 196–199.

21. *Антоненко-Давидович Б. Д.* Як ми говоримо / Б. Д. Антоненко-Давидович. — Київ : Радянський письменник, 1970. — 182 с.

Список проаналізованих джерел

1. *Юр'є Ж.* Підступна Тортилія : казкова історія : пер. з фр. / худож. Л. Жуанніго. — Київ : Махаон –Україна, 2011. — 24 с. : іл. — (Серія «Жили собі кролики»).

2. *Юр'є Ж.* Тітонька Цинія і страховисько: казкова історія / пер. з фр. / худож. Л. Жуанніго. — Київ : Махаон-Україна, 2011. — 24 с. : іл. — (Серія «Жили собі кролики»).
3. *Юр'є Ж.* Будинок з привидами: казкова історія / пер. з фр. / худож. Л. Жуанніго. — Київ : Махаон-Україна, 2011. — 24 с. : іл. — (Серія «Жили собі кролики»).
4. *Кіплінг Р.* Чому в носорога така шкіра / Р. Кіплінг ; пер. з англ. Н. Дьомової. — Тернопіль : Навчальна книга — Богдан, 2012. — 16 с.
5. *Кіплінг Р.* Звідки у верблюда горб / Р. Кіплінг ; пер. з англ. Н. Дьомової. — Тернопіль : Навчальна книга — Богдан, 2012. — 16 с.
6. *Кіплінг Р.* Чому в Кита така горлянка / Р. Кіплінг ; пер. з англ. Н. Дьомової. — Тернопіль : Навчальна книга — Богдан, 2012. — 16 с.
7. *Кресало* [за казкою Г. Х. Андерсена]. — Київ : Арій, 2010. — 16 с. : кольор. іл. — (Країна казок).
8. *Бременські музиканти* / [за казкою братів Грімм]. — Київ : Арій, 2010. — 16 с. : кольор. іл. — (Країна казок).
9. *Сінбад-мореплавець* / [за мотивами арабської казки]. — Київ : Арій, 2010. — 16 с. : кольор. іл. — (Країна казок).

This article shows analysis of language of modern children's editions of publishing centers «Machaon — Ukraina», «Navchalna knyha — Bohdan» and «Ariy».

Keywords: children's fiction low-priced editions, block of content, language culture.

УДК 655.42

Волкотруб Л. М.,

*кандидат історичних наук, доцент кафедри видавничої справи та редагування
Видавничо-поліграфічного інституту Національного технічного університету
України «КПІ»*

ВИДАВНИЧА ДІЯЛЬНІСТЬ ЯКОВА ОРЕНШТАЙНА

Аналізується діяльність коломийського видавця, громадсько-культурного діяча Галичини і Наддніпрянської України Я. Оренштайна, засновника і власника «Галицької накладні» у Коломиї і «Української накладні» в Берліні на початку ХХ ст.

Ключові слова: історія, Я. Оренштайн, видання, видавнича діяльність, видавництва, Україна.

Постановка проблеми. Дослідження видавничої діяльності минулого на прикладі окремих особистостей дає можливість вивчити характер і динаміку певного регіону чи країни. Цікавою для видавничої практики України